

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:

Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Debreczen nagy napja.

Megnyílt az iparművészeti kiállítás.

Debreczen, április 7.

Divatos ma, hogy a politikusok, költők, újságírók lekicsinylik, mondhatni gyalázkodnak a magyar erő hanyatlásán, a magyar alkotó képesség visszafejlődésén.

Divatos ma, jót minél kevesebbet mondani, de mocskot annál többet szórni erre a „tespedésbe, tehetetlenségbe, ázsiai elmaradottságba sülyedt, reménytelen sorsu nemzetre.“

A politika, újságírás, költészet lármás szarkafiókái mind e nemzet, a nemzeti erő gyalázásával élesítik csörgő nyelvöket, holott maga az élet cáfolja le piaca kidobott silány és lelketlen hazudozásait. Az élet szikkasztja fel nyavalyás testöknek, nyomorult lelköknek lázbeteg izzadmányait, őrzült rémlátásait.

Ha jóideig a Tisza-folyó kanyargós útját követtük is? Ha a látszat után pihenésre, tilinkozásra több időt is áldoztunk a szükségesnél? Nem a pusztulás előtűnete volt az! Sűrűn ismétlődő vereségei után erőt gyűjtött a nemzet. A bányadozásokat mindég földrengészerű nagy lökések követték. Azok a sóhajtasok, melyek elnémult nyirfás ligeiteink, bokrétás nádasaink, pusztáink, hegyeink felett oly sirámosan suhantak keresztül, nem a haldokló jajongásai voltak. Hanem az ifju erőben megújult gyermek kereste a világozságot. Kereste életanyánk emlőjét. Ajkáról ekkor szakadt fel a sirámos gügyögés . . .

Mai korunk tünetei sem téveszthetik meg az igazlító embert. Kinek teste, lelke egészséges. Kiben van akarat küzdeni és örülni az életnek. Az már látja biztos fejlődésünk útjának határfáit, mely felé az ifju magyarság tömege ma még csak tapogatódzva lépked. Azért mind beteg ember az, beteg- és kishitű, aki fel-ül a rémlátó vakvarjak krágogásának: Hiszen ime itt van például ez a debreceni iparművészeti kiállítás is . . .

Aki csak épkézláb ember, keresse fel ezeket a csarnokokat, ahol annyiféle külön-külön mesteri alkotásban nyilvánul meg a magyar nemzeti erő, szorgalom, izlés, a céltudatos fejlődés és teremtő képesség legmagasabb szárnyalása. Ezzel a pazar kincses-gyűjteménnyel szemben valóban elkell némulni a gáncsnak! Mert rosszindulatu hazug, vagy nyomorult lelkű beteg ember az, ki a magyar

erők kifejtésének ilyen példái után továbbra is halál-madár módjára buhog és pilátuskodik! Midőn mi erőshítünkben és kedvünkben az egész világot ujongó örömszókkal szeretnénk tele kiállítani:

— Ide! Hozzánk emberek! Hódoljunk a magyar teremtő erőnek! Ez a mi kiállításunk nem cicomás koporsó-raktár. Duzzadó magyar élet, magyar munka kincseinek élőtemploma ez a hely, melyben erős magyar kezek céltudatosan alapozzák az imádott szép ifju Magyarországot. Áldja is meg az Isten a dolgos kezűket.

Móricz Pál.

Az iparművészeti kiállítás megnyitása.

Csodaszép látványosságok.

Debreczen, április 6.

A kereskedelmi akadémia kapuja előtt már vigan leng az árbocfákra felvont nemzeti színtű és városi lobogó.

Odabent is tullesek már a legnehezebb előkészületeken. Ugyhogy a csodaszép- és gazdag látványosságok egész kincses háza tárul fel előttünk. Ha ma még a részletezésbe nem is bocsátkozunk bele, de annyit már most is jelezünk, hogy a közönséget megfogják lepni az itt művész izléssel kiállított és elrendezett remek.

A kiállítással kapcsolatosan a következőket jelentik tudósítónk.

Apponyi nem jöhet.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásiügyi miniszter felkérte Weszprémy Zoltán főispánt, hogy képviselje őt az iparművészeti kiállítás megnyitásán. Apponyi miniszter nem jöhetett le.

A kamara tagjaihoz.

A kereskedelmi és iparkamara tagjait ezton is értesíti az elnökség, hogy az iparművészeti kiállításnak d. e. 10 óraker történő megnyitásához a kamarai tagok a többi vendégekkel együtt a kereskedelmi akadémia dísztermében gyülekeznek. Akik a n. é. közönség, vagy az iparosok sorából a déli társaságban résztvenni óhajtanak, jegyeiket (ára 6 korona) megváltathatják a kamara titkári hivatalnál.

Rendezők és védnökök.

Az iparművészeti kiállítás mai ünnepélyére a meghívót, az országos magyar iparművészeti társulat nevében gróf Hadik-Barkóczy Endre elnök, Györgyi Kálmán igazgató, a kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében Szent-Királyi Tivadar elnök, Szávay Gyula titkár bocsátották ki. A kiállítás buzgó rendezőiként dr. Rácz Lajos kamarai segédtitkár és

Györgyi Dénes okl. építész, tervező művész szerepelnek.

A kiállítás védnökei: Dr. gróf Almássy Imre, Jásznagykunszolnok vármegye főispánja. Ifj. báró Perényi Zsigmond Máramaros vármegye főispánja. Dr. Falussy Árpád Szatmár vármegye és Szatmár sz. kir. város főispánja. Dr. ifj. Ugron Gábor Ugocsa vármegye főispánja. Kovács József Debreczen sz. kir. város polgármestere. Gróf Vay Gábor Szabolcs vármegye főispánja. Patay András Bereg vármegye főispánja. Weszprémy Zoltán Hajdu vármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja.

A megnyitás előtt.

A kiállítás elrendezésének és a gyönyörű dekorációknak nagy munkáját Györgyi Dénes tervező építész vezetése alatt ma már teljesen befejezték. A kiállítást ma délután Weszprémy Zoltán főispán és Kovács József polgármester is megtekintették és a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak felőle.

Politikai hireink.

(Eredeti tudósításunk.)

Wekerle Budapesten.

Budapest, április 6. Wekerle miniszterelnök ma klopódiai birtokáról visszaérkezett Budapestre. A miniszterelnök s husvéti ünnepeket a fővárosban tölti.

A román szerződés.

Bécs, április 6. A román kereskedelmi szerződés tárgyában a tárgyalásokat befejezték. A szakreferenseknek sikerült a teljes megegyezés. Néhány nap mulva a szerződés már érvénybe lép.

Zichy Aladár a király előtt.

Bécs, április, 6. A király ma dél-előtt Schönbrunnban kihallgatáson fogadta Zichy Aladár gróf személye körüli minisztert, aki a magyar politikai helyzetről referált öfelségének.

A bazini választás.

Bazin, április 6. A kisebbségben maradt Ivánka nemzetiségi jelölt hívei petícióval akarják Osaba mandátumát megtámadni. Izgatottan gyűjtik az aláírókat, de eddig nem sikerült megfelelő számú aláírókat találni. Ha vesztegetésről szó lehet, az csakis a nemzetiségi párton történt.

A köznapiságon felül.

Széljegyzetek a közigazg. bizottság üléséhez.

Debreczen, április 6.

Közigazgatási bizottsági ülés? . . . Hány-szor szendergett a lelkünk a te összejöveteleiden? Mert rendes szokás szerint a „fejbólintásnál“ egyebet alig-alig végzett ez a bizottság. Rábólintották a fejüket a t. tag urak.

Színház után „Angol királynő“.

— Helyes! midőn az egyes nagyságos és részint tekintetes előadó urak darálógépp hangon elhadarták a havi „rendes jelentéseiket”. Azokat a változó számokkal ismétlődő adatgyűjteményeket, melyekbe a leíró irnokok tollművészete sem képes lelket, érdekességet önteni.

Annál örvedetesebb, hogy a köznapi felfogáson felül emelkedő hangokat, ötleteket már ezen bizottság tanácskozásából is közre adhatunk.

Ezuttal dr. Fejér Ferenc tört utat a szürkeségen keresztül.

Sürgette, hogy Kassa felé és le Erdélynek célszerűbb, egyenes vasuti összeköttetést kérelmezzen a város a kormánytól. A mestersegesen emelt és a Debrecen által közönyösen túrt kínai falon olyan rést ütne a helyes vasuti közlekedés, hogy csakis helyeselhetni lehet a Fejér Ferenc eszméjét, melyet a bizottság is magáévá tett.

A másik indítványával is a debreceni központnak fejlődését, emelését célozza dr. Fejér. Midőn Téglást és Hadházat a debreceni járásbírósként kötelekbe kívánja kapcsoltatni, esetleg önálló hatáskörrel felruházott „Debreczen vidéki járásbírósként” alakításával?

Elismerjük, hogy ezen járásbírósként is Debreczen város fejlődéséhez volna egy nagy és természetes emeltyű. Ezt a két népes hajdu községet is Debreczenhez fűzik a józan fejlődés, könnyű közlekedés érdekei, bár a vármegyei érdekeltségek részéről aligha fognak velé rokonszenvezni?

Mi mindenesetre örömmel vesszük tudomásul, hogy mind több hangok emelkednek a köznapiságon felül. Éppen ezért is emeljük ki a szokott sablonos tudósítás keretén kívül ezt a két érdekes eseményt. Csak előre!

EGYHÁZ, ISKOLA.

Husvétii legátusok.

Elekcio a főiskolában.

A napokban folyt le a főiskolában a legátio választás. Az elekcio az idén is megtartotta a szokásos kedélyes és hangulatos keretet és az egészen a késő esti órákig tartott. Több mint 150 legátus indul el a husvétii ünnepekre. A nagyobb egyházak legátusai a következők:

Debreczen: Sárközy Lajos szénior, Kürthy Károly, Földessy József 4. th., Molnár Ferencz 3. th. Szentés: Mikó Imre esk. felügyelő. Karcag: Csokonay József esk. felügyelő. Békés: Erdős Károly esk. felügyelő. Beregszász: Papp József 4. th. Derecske: Peleskey Sándor 4. th. Hajduszoboszló: Venetianer Sándor 4. th. Gyoma: Marjay Géza 4. th. Hajdunánás: Molnár Béla 4. th. Törökszentmiklós: D. Tóth Lajos 3. th. Tiszafüred: Igyártó Sándor 4. th. Nagy-Szalonta: Juhász Sámuel 4. th. Kunmadaras: Boros Jenő 4. th. Kunhegyes: Fias Kálmán 4. th. Dévaványa: Tornyai János 4. th. Turkeve: Bucsay László 4. th. Köröstarcsa: Bodnár Gábor 4. th. Komádi: Szabó Zoltán 3. th. Hódmezővásárhely: Gönczy János 4. th., Nagy Sándor 3. th., Godács Imre 2. th., Demeter Gyula 3. th. Szeged: Kósa Zsigmond 3. th. Nagybecskerek: Herpay Gábor 3. th. Hajduböszörmény: Hajdu Árpád, Sebestyén Béla 3. th. Darvas: Tusa Menyhért. Füzesgyarmat: Debreczeni István 3. th. Szeghalom: Gilicze Antal 4. th. Hajdubagos: Nagy Ferencz 2. th. Biharudvari: Papp Gáspár 2. th. Nagy-

szöllös: Kolonay László 3. th. Nagycsed: Toriska Béla 4. th. Nagykálló: Dibaczy József 3. th. Kismarja: Bereczky József 3. th. Margitta: Oroszlán Sándor 3. th. Mezőtúr: Juhász András 2. th. Balkány: Czövek Zoltán 4. th. Tiszalök: Oláh István 3. th. Nyirbátor: Tóth János 1. th. Nyirbogat: Szeles Sándor 3. th. Téglás: Kovács Antal 4. th. Micske: Gillert Sándor jh. stb.

Öngyilkos városi iktató.

Mindenáron a halálba.

Debrecen, április 6.

A hajdunánási rendőrség ma délután telefonon értesítette a debreczeni ügyészséget, hogy Pongor Gergely 47 éves városi iktató mérgezés következtében meghalt. Öngyilkosság forogván fenn, az ügyészség mellőzte a boncolást és a temetési engedélyt megadta.

Pongor Gergely öngyilkosságáról városzerte beszélnek most Hajdunánáson. Pongor még elsején hajnalban követte el végzetes tettét. Ekkor nap dél előtt a hivatalban rosszulról panaszkodott és beteget jelentett. De nem ment haza, hanem vig baráti körben töltötte az időt egészen hajnalig, amikor meglehetősen illuminált állapotban tért haza. Otthon egy nagy üvegedényben gyufát oldott fel és a mérges foszfor oldatot megitta. Öngyilkossági kísérletét csak reggel vették észre és nyomban orvost hívtak. Dr. Varga Sándor orvos részestette első segélyben és a beteg tegnapra már egészen jól érezte magát s szinte bizonyos volt, hogy megmenthető lesz az életnek.

Azonban ma reggelre Pongor hirtelen nagyon rosszul lett, de most már mire sürgősen elhívták hozzátartozói az orvost, már halott volt. — Az orvos aztán megállapította, hogy Pongor időközben újabb nagy adag foszfort vett be és ez már halálát okozta.

Ezekből látható, hogy a szerencsétlen embernek nagy okai voltak, amiért ennyire hajszolta a halált. Pongor ez előtt boldog családi életet élt, de egy évvel ezelőtt meghasonlott feleségével és azóta különváltan élnek. Pongornak három kis gyermeke maradt felesége után, kik sok gondot adtak az apának. A szerencsétlen embert az utóbbi időben anyagi gondok is gyötörték, bár a vele lakó szülei segítették. Hozzájárult mindehhez, hogy Pongor nagyon beleszokott a vig, mulatós kompániákba és ez okozta vesztét. Tragédiája Nánáson széles körben keltett részvétet.

Misztófalun.

— Petőfi-émlék. —

Irta: Szávay Gyula.

Ki hallotta hírét Misztófalunak?

Ugy-e senki, de senki?

Helyes, így legalább az én kobzom az első,

Mely hírét messzire zengi.

Hadd tudja a nép is meg valahára,

Hogy ki, mikor, mibe fárad,

Példának okáért én ma itt megvizsgáltam

Az iskátula-gyárat.

Nincs más baja itt az iskátula-gyárnak,
Mint hogy sok az ő iskátulája;
A patak, látom, a malomkereket
Kifogástalanul hajigálja.

S a patak tetején a nyaktörő hid,
Hohó! ezzel már valami történt.
Hol a bíró, és hol a szolgabíró,
Teremtsék ide őket tüstént.

— Uraim, mi ez itt? ez a rendtelenség,
Mi van ezzel a hiddal, mondják?
— De uram, hiszen épen megcsináltuk,
Hogy elveszük már egyszer a gondját.

— Rosszul cselekedtek! Kegyeletsértés volt,
Amit hebehurgyán elkövetének.
S el fogja itélni ezért önöket
Az irodalomtörténet.

Mert Misztófalunak ez a rozzant hid volt
Egyetlen nagy nevezetessége,
Ez a hid hallotta Petőfi szavát,
Szavait egyenest hozzá intézte.

Keresetlenek voltak a költő szavai
S a nagy istenek mind benne valának,
Mert ez a hid töré kerekét ki
Nászatuzó kocsijának.

S ha akkortájt a kormány az iparban
Mai mód már gyáralapítva fárad:
Megnézte vón ő is mindenesetre
Az iskátula-gyárat.

Igy azonban a helység kalapácsát
Nógathatta dologra serényen,
Hogy bíboros alkonyatig valahogy
Nagybányára beérjen.

Lelketlen ujitók barbár kezeműve,
Ez az új hid, pusztuljon el innen,
Mert másképp a világba Misztófalunak
Holt hírét kellene vinnem.

Vagy tán a szekérgőg már akkora itt, hogy
Más sorsot akarnak, mint Petőfi kapott?
Mikor itt tölté el kerekétörönten
Lehullt meteorként a fél násznapot.

Szóltam. — Helyeselte a helység kalapácsa,
S büszkén robogott el velem a batár, —
Hogy visszatekinték, az eszmék viharából,
Már ki se látszott az iskátula-gyár.

HIREK.

A kiállítási vendégek.

Barátságos összejövétel a Royalban.

— április 6.

A ma déli és esti vonatokkal már nagyon sok előkelő vendég érkezett meg az iparművészeti kiállításra. Már megérkeztek a kereskedelemügyi miniszter képviselőjében Szüry Dénes és Rambowszky József osztálytanácsosok, az Iparművészeti Társulat részéről Alpár Ignác, Zsolnay Miklós alelnökök, Györgyi Kálmán igazgató, továbbá Gelléri Mór királyi tanácsos, Köpperly Döme az országos háziipari egyesület igazgatója, dr. Czákó Elemér író és iparművészeti muzeum ör, Gyömrey Manó nagyiparos Budapest, Nádler Róbert az Iparművészeti Társulat kiállítási bizottságának elnöke, Balog Mihály püspöki vikárius, Pogány Lajos Máramarosziget, Balázs József iparkamarai titkár Kolozsvár, stb.

Az eddig megérkezett vendégek este

Meglepő szép

férfi-, fiu- és gyermek
RUHA-ÚJDONSÁGOK
kaphatók.

GERŐ E. ERNŐ

Férfi-ruha üzletében Debreczen, Piac-utca 41. sz.
BÁMULATOS OLCSÓ ÁRAK.

a Royal fehértermében barátságos összejövetelt tartottak. A vendégeket Szávay Gyula titkár üdvözölte.

A kiállításra még nagyon sok bejelentett vendéget várnak, különösen a szomszédos vármegyékből.

Az „Atalanta” szerzője Zilahihoz.

Elismerés a debreczeni színháznak.

Az „Atalanta” zenés darab fényes sikerét egyértelműleg megállapították a lapok. A Zilahy-direkciójának olyan sikere volt ez, melyről még az érdekelt szerző is teljes elismeréssel nyilatkozik. Már pedig a szerzők inkább szokták és szeretik a magok darabjának hiányosságai miatt is a színpadot okolni. Azonban az „Atalanta” szövegében, zenéjében tagadhatatlanul bájos művészi alkotás és hogy a szövegrésznek a szerzője, a költő Juhász Gyula mennyire tudja méltányolni és értékelni a debreczeni énekes társulat művészetét, kitűnik az igazgatóhoz intézett következő leveléből:

Mélyen tisztelt Barátom!

Öszinte hálával köszönöm, hogy az Atalantát Debreczenben igazán nemes áldozatkészséggel, a művészlélek szerető gondjával oly fényes, oly forró diadalra vitted. Add át köszönetemet Ferenczy Frigyesnek, akinek rendezésében az Atalanta új szint, új fényt nyert, méltó és stílusos köntöst kapott, add át mélységes, hálás köszönetemet Zilahyné Singhoffer Vilmának, akinek Atalantája maga a megtestesült görög szépség és művészet, aki játékaival és énekével egyaránt elragadott, add át elismerésem szerény koszoruját Rózsa Lilinek, Huzella Irénnek, Gyöngyi Jolánnak, Radó Annának, Barabás Ellának, Gerő Idának és — last, but not least! — Zsigmondi Annának, nemkülönben a férfiaknak, Horváth Kálmánnak, Nádor Zsigának, Gyöngyi Izsónak, Ligetinek, akik egyforma megértő szeretettel, buzgósággal és főleg tehetséggel működtek közre a szép siker érdekében.

Még egyszer szívből köszönöm mindenkinek, akit illet, az Atalanta debreczeni — rám nézve igen jelentős — sikerét.

Öszinte tisztelő hived:

Juhász Gyula,
az Atalanta írója.

— Koch ezredes nemessége. A hivatalos lap jelenti, hogy a király Koch Lajos ezredesnek, a III. Frigyes Vilmos porosz király nevét viselő 10. számú huszárezred parancsnokának, valamint törvényes utódainak, a magyar nemességet díjmentesen adományozta.

— Ülések a kamaránál. Csaknem egy időben tartották meg a folyó hó 15-iki közgyűlést előkészítő üléseiket a kamara kereskedelmi, továbbá ipari szakosztálya és végül közös bizottsága. A kereskedelmi szakosztály Falk Lajos elnökleite alatt többrendbeli hatóságok részéről beérkezett kihágási és peres ügyben állapította meg szakvéleményét. Egyszersmindenkora azt az álláspontot foglalta el, hogy a vásárrendtartási szabályrendeletekbe felvenni szokott úgynevezett elővásárlási tilalmat a közfogyasztás nagyobb érdekeire való tekintettel helyesli és javasolni fogja a hatóságoknak ott, ahol arra szükség van, de csakis az érlelmi cikkekre nézve. Támogató felterjesztés intézését javasolja a közgyűlésnek a temesvári kamara által felterjesztett memorandumot illetőleg, melyben a társkamara panasz tárgyává teszi azt a köztudomású ipar-kereskedelemellenes irányzatot, mely államkormányzatunk részéről az agrárérdekek rovására tapasztalhatók.

Az ipari-szakosztály Stegmüller Árpád elnökleite alatt a középítkezési szállítások által-

nos feltételeit tárgyalta le, részletes javaslatot dolgozván ki, hogy ezek a feltételek az iparos érdekekben minél kedvezőbbekre váljanak. Azután a kerület, minden részéről nagy számban érkezett iparjogi megkereséseket intézte el a szakosztály, vigyázva arra, hogy az iparhatóságok kerületszerte olyan egységes eljárást alkalmazzanak, melyek az iparosok érdekeit nem sértik, a törvényelleni kihágásokat egyformán sújtják.

A közös-bizottság Szent-Királyi Tivadar elnökleite alatt számos beérkezett államsegélyes ügyben tette meg bizalmas felterjesztését. Kiemelkedik ezekből Zürcher Alajos szaplonczai vállalkozónak nagyszabású terve, melynek különös jelentőséget tulajdonít az, hogy a Szaplonca vizierejének nagyarányú kihasználásával kíván ipartelepét létesíteni.

— Az utszélről. A színház előtti téren elegáns női alak tűnt fel délelőtt. Bájoló hanyagságában is rengő-ringó léptekkel közeledett a szép szőke nő.

Mintha tavaszi sugár suhant volna át a rideg téren. Fehér arca, telt fehér arca... Felvillanó ibolyakék szemével maga az élet volt ez a rengő, ringó léptű nő. Szép szőke nő.

A direktor megemelte a cilinderjét.

— Ismered?

— Nem, én!

— Bárdos Irma...

— Az új primadonna?

— Az.

Maga az élet volt a tejfehér arcú szőke nő.

A „Carmen” opera próbájára lépegetett a primadonna.

Tiszteletreméltó, nagy próbálkozás! Nem próbált operai szerepben, idegen viszonyok között, idegen ajku művészekkel együtt lépni fel, egy a még a hangulatok varázsától, frisselemek benyomásaitól élénken befolyásolt közönség elé?...

Bárdos Irmának, a debreczeni származású művésznőnek, becsületére válik ez a próbálkozás. Azt bizonyítja, hogy nem papagály módon betanult paradés szerepekben utazik. Tisztában van a hivatásával. Azért is tehetségének hűséges odaadásával mielőbb kifogja érdemelni az elfogulatlan nagy közönség rokonszenvét.

Felvillanó ibolyakék szemével maga az élet volt ez a rengő-ringó léptű szép szőke nő. Minthacsak tavaszi sugár suhant volna át a rideg téren.

— A városi épületek jókarbantartására a tanács pályázatot hirdetett. A pályázatot Tóth István és Pavlovics építő cégekkel szemben Biczó Gyula nyerte el, mint legolcsóbb ajánlattevő.

— Értékes képek. Az első magyar biztosító társaság debreceni képviselőjének vezetőtitkára, Ormódy Lajos most ünnepli a társaságnál betöltött 40 éves titkári jubileumát. Hogy az ünnepelt, mily szeretetnek örvend, nemcsak a debreceni társadalomban, hanem az intézet tisztviselői között is, bizonyítja az a két óriási méretű összeállított csoportkép, a mely Letzter József műtermének kapubejárója alatt ki van állítva. Az egyiket az intézet debreceni tisztviselői, a másikat az első magyar biztosító társaság országos tisztviselőinek titkárai juttatták a jubilánsnak. A két kép, mely Letzter József műtermét dicséri, oly művészi és kiállításában oly előkelő, amilyen csak az ő képeit jellemzi. Az országos titkári kar nagy képe mindenfelé készült rosszabb-jobb képek reprodukciója és annak dacára is pompás egyöntetűség vonul végig a képeken.

— Ülés a vármegyén. Hajdúvármegye központi választmánya április hó 16-án ülést tart.

— Gyilkossági kísérlet a buza-földön. Izgalmas jelenet játszódott le tegnap az elepi tanyák között. Kállai Mihály és felesége s szomszédjuk, Balog Ferenc szereplői a könnyen végzettsé válható esetnek. Kállai Mihálynak Elep 60. szám alatt van tanyája. Kállai tegnap feleségével kiment a buza-földre, hol hirtelen elébük állott Balog Ferenc kezében egy forgópisztollyal és rákiáltott Kállaira.

— Meghalsz a saját földeden. — Agyonlőlek, mint a kutyát.

Kállai nem rettent meg a magából kikelt és valósággal dühöngő embertől, hanem hirtelen megközelítette, hogy a revolvert ráne sülthesse. Balog erre fejvágta a revolverrel s a következő pillanatban pár lépésnyire hátraugrott és Kállaira sötétte a revolvert. A golyó szerencsére nem érte, a támadó pedig hanyathomlok elmenekült. Kállai nem hagyta annyiban a dolgot, hanem támadóját feljelentette a csendőrségen azt adta elő, hogy Balog bosszúból támadta meg. A csendőrség az eljárást folytatja a zavaros történetben.

— Iparosképző-tanfolyamok berekesztése. A fémiparosok, továbbá a festőiparosok szakrajztanfolyamait szombaton este rekesztette be Rédei dr. tanfolyamvezető. A kereskedelmi miniszterium képviselőjében Edvi Illés Aladár miniszteri tanácsos és Gaul Károly kir. tanácsos volt jelen. Ugy a rajzok, mint a hallgatóság technológiai ismeretei az illusztris kiküldöttek meglepetését szereztek meg tanáraik: Pogány Ármin máv. főmérnök és Sztankay F. Béla fémipariskolai igazgató részére. Feltűnő szép eredményt ért el és mutatott be Bors Károly tanár hallgatósága, számszerint hat debreczeni szobafestő mester. Modern izlés, tökéletes kivitel jellemzi azt az eredményt, amit e hat derék, szorgalmas ember: Vékony András, Györy Sándor, Szabó Lajos, Filipp Nándor, Szokol Vilmos és Gyulay Ferenc e tanfolyamon szerzett. Nem nagyon válik dicséretére az iparoskarnak, hogy erre a rendkívül értékes tanfolyamra ily kevés számmal jelentkeztek. Annál nagyobb dicsősége és — reméljük — haszna is e hat mesternek, hogy a tanfolyamot elvégezték, mert ezzel társaik felett meglehetősen előnyt szereztek. Az eredmény gondos mérlegelése után Gaul Károly igazgató lendületes beszédben biztatta a hallgatóságot a tanulásra, melyet a leghatásosabb ipartejesztési tényezőnek ismer. Ugyanez értelemben szólott dr. Rédei is, megköszönvén a miniszteri gondoskodást és Gaul Károlynak ernyedetlen fáradozását a tanfolyamok körül. Aztán Edvi Illés tartott lendületes buzdító beszédet, melyet a hallgatóság zajosán megőljenezett. Végezetül Molnár Imre lakatos máv. művelő-alkalmazott köszönte meg keresetlen, őszinte szavakban a tanfolyamok rendezését.

— Különös orvtámadás. Sulyos következményekkel bíró kalandban volt része Ökrös István, az Árpád-téren lakó béna csizmadiasegédnek. Ökrös István a múlt este Suba István Eötvös-utcai korcsmájában mulatott és itt megismerkedett egy leánnyal, kit a Bocskay-térig kísért. Utközben, már tizenegy-tizenkét óra lehetett az idő, egyszerre csak az éj sötétjében elébe állított négy legény, névszerint Jakab István, Arany Sándor, Alföldi József, Kozma Imre. Szó nélkül kikapták a sánta ember hóna alól a mankót és agyba-főbe verték vele. Szerencsére a segélykiáltások hallatára a

Kész ablakok
állandó nagy raktára.
Képek bekeretezését
izléses kivitelben,
legolcsóbb árban elvállalja

Blattner Gyula

DEBRECENBEN,
PIAC-UTCA 69. SZÁM,
Megyeházával szemben.

Épület és diszmű
ÜVEGEZÉSI VÁLLALATÁT
ajánlja az
építész és építő urak
szives figyelmébe.

helyszínre sietett a közelben posztoló Papp József 39. számú rendőr, kinek láttára a mérénylők elmenekültek. A rendőrség megindította ellenük a vizsgálatot.

— **Elhalt az idegenben.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalhoz tegnap Bukarestből érkezett távirat. A bukaresti hatóság azt jelentette, hogy ott meghalt Molnár Sándor nevű magyar származású 64 éves mechanikus, kiről azt állapították meg, hogy debreceni illetőségű. Éppen emiatt itt kell az anyakönyvbe bejegyezni. Molnár Sándor hozzátartozóit a hivatal értesítette volna, de azokat nem sikerült megtalálni.

— **Katonai felülvizsgálat.** A Pavillon-laktanyában április hó 23-án katonai felülvizsgálat lesz Wessprémy Zoltán főispán és gr. Marenzi Ferencz tábornok elnöke alatt.

— **Megüresedett városi hivatalok.** Wessprémy Zoltán főispán a következő állásokra hirdetett pályázatot: a vízfelügyelői, adó-kivetői, erdészi, számviteli számtisztai állásokra, melyeknek betöltéséről mihamarabb intézkedni fog a főispán, úgy hogy azt a május közgyűlés megerősíthesse. Ugyancsak ekkor erősítik meg állásában a polgármester által kinevezendő erdészgyakornokot.

— **A város közbiztonsága.** A város közbiztonságáról március hóban a polgármester a következő jelentést tette a közigazgatási bizottságnak: A múlt hónapban a rendőrség letartóztatott lopásért 3, rendőri kihágásért 217, összesen 220 egyént. A kir. ügyészségnek átadott 3 egyént. Megbüntettek 217 egyént. A városról eltoloncoltak 25 egyént, a városon keresztül 61-et.

— **A tüdőbetegek javára.** A József főherceg szanatórium egyesület elnökének kérelmére Eröss Lajos püspök a kerületbeli elemi népiskolában április 21, 22, 23. napjain a tüdőbetegek javára könyöradomány gyűjtést engedélyezett. Ugyancsak erre a célra engedélyt adott arra is, hogy a középiskolákban is perselyek helyeztessenek. Ezirányban tegnap küldötte szét meleg hangu felhívását a püspök.

— **Hirtelen halál.** Ma reggel nagy riadalom volt a Bika-szállóban. Csáki Józsefné takarító asszony hirtelen meghalt. Az ötvenegy éves öreg asszony takarítás közben hirtelen rosszul lett és összeesett. A közelben levő egyik hetes feltartotta, de már nem lehetett rajta segíteni, pár perc múlva meghalt. Dr. Balkányi Ede rendőrorvos szívszélhűdést állapított meg. A holttestet a rendőrség beszállította a közkórházba.

— **Az Istvánffy Gyula képei.** Az Istvánffy Gyula mester kiállításáról a következő érdekes sorokat küldte be hozzánk sóváradai Kovács Vilmos festőművész:

„A Bika-szálloda József főherceg szobáját valószínűleg templommá varázsolta a képirás nagymestere. A művészet temploma ez a hely. Nem is képek ezek, hanem egy-egy regény, egy-egy költemény a szép Alföld és Erdély kies bérceiről. Sok gyűjteményes kiállítást megnéztem már, de ilyen változatos-ságot, ilyen sokoldalúságot alig tapasztaltam, mint Istvánffynál. Minden képe más, mégis egyéni. Es a mi a főbb, a festészet legnehezebb módját, az akvarell- és a tempera-festészetet gyakorolja a mester; mert talán más-sal nem is lehet olyan finom dolgot alkotni. Megindult már a képek megvásárlása is. Hiszem is, hogy Debrecen város műpártoló közönsége nem fogja elmulasztani ezt az alkalmat, hogy ne szerezzen egy-egy Istvánffy

féle kedves, nagybecsű és örök értékű képet ebből a gazdag kiállításból: annál is inkább, mivel a mester igen olcsó árakat szabott műveinek. Több órai gyönyörűséget szerzett nekem ez a kiállítás, melyről a leg-szebb emlékekkel távozom, midőn oda kűnt fűtült a szél és javában hullott az áprilisi hó.

— **A szegényügyi bizottság** ma délután Roncsik Lajos főszámvéző elnökletével ülést tartott a városházban. Dr. Jászay Rezső, Illésy Gyula, Kiss Lajos, dr. Sz. Nagy Kálmán, dr. Balkányi Emil, Márk Endre, Jánosi Zoltán, dr. Tüdös Kálmán és dr. Varga Emil bizottsági tagok jelenlétében tartották meg az ülést. Folyó segélyezési ügyeket intéztek el.

— **Megjutalmazott cselédek.** A földmivelésügyi miniszter értesítette a főispánt, hogy a gazdasági egyesületek javaslata alapján 100—100 korona jutalomban részesíti a következő gazdasági cselédeket: Ungváry József, Kapus András hajduböszörményi, Kovács Imre, Szabó Lajos hajduszoboszlói, Bárczi Lajos, Tóth Sándor püspökladányi, Kovács Pál egyeki, b. Görög Ferenc hajdudorogi, Czirják Sándor, Gál János, Tóth István debreceni gazdasági cselédeket, kik a 100 korona jutalom kívül elismerő oklevelet is kapnak.

— **Remek választék** jó mosó zefirekből (férfi ingre és női bluzra) kartonokból, batiztókából. Gyönyörű szövet, csipke, tüll, függönyök és torok, ág- és asztalterítők. Kókusz lábtörölők. Divatos harisnyák és zsebkendők. Nyári paplanok, fürdő-köpenyek, fürdő-lepedők és egyéb tavaszi és nyári cikkek. Férfi, női és gyermek kész ruhák. Menyasszonyi kelengyék. Kardos Lászlónál Debrecen, Kossuth-u. 9. Alapított 1831. Telefon 113.

— **Az osztálysorsjáték húzása.** Budapesti jelentés szerint az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket húzták:

80.000 koronát nyert: 2272.
10.000 koronát nyertek: 11084 100054.
5000 koronát nyertek: 13373 76259 87810 124818.

2000 koronát nyertek: 3851 22115 28000 33699 34695 35154 46662 50866 58801 58057 68364 71649 72720 78408 83267 86495 103323 108263 115941 122126.

A többi kihuzott számok 1000 vagy 500 koronát nyertek.

Midőn üzletemet végkép feloszlatom, felkérem a m. t. vevőközönséget, hogy raktáromon levő összes áruk olcsóságairól személyes meggyőződést szerezni kegyeskedjék, tisztelettel Bartha Kálmán. A raktár egy tömegben is eladó!

— **Tánciskola megnyitás.** Folyó hó 14-én, szerdán új táncfolyam nyílik. Husvét első és másodnapján 12 óras kis-bált tartok. Schaff János táncitanító.

— **Mentze Henrik áruházában a legjobb minőségű fésűk, fésű készletek, fejbiszek, hajtűk, illatszerek és szappanok, olcsó szabott árak mellett kaphatók.**

— **Husvéti levelezőlapok** legnagyobb választékban kaphatók Antalffy Józsefnél.

— **Lábizzadás ellen** Desifin. Kapható Rickl József Zelmónál.

— **Olcsó és előnyös feltételek** mellett törleszhető kölcsönöket folyósít a „Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezete“ (Csapó-u. 1.)

— **Megérkeztek az újtöltésű zsebvilany lámpák** Mentze Henrik áruházában, Kossuth-u. 4. szám.

— **Jó magyaros házi kosztot** Lengyel Miklós „Vasut“-hoz című vendéglőjében (Petőfi-tér) kaphatunk. Abonomakat is elfogad. Sör állandóan frissen csapolva. Kitérő kerti és hegyi borok.

— **A legjobb ízű aromás pörkölt** kávé. Félégháznál kapható. Villanyüzemű kávé pörkölte a kirakatban Piacz és Miklós-utca sarok.

— **Tajtékpipák, acélhangu hermonikák,** cipők, csizmák, kézi és ládakofferek és piaci táskák a legolcsóbb árban szereshetők be a „Munkás bazár“-ban Bádógos-utca 4. szám.

— **Használt butorokat** veszen, használt butorokat elad Tibayné Kossuth-utca 41.

FIGYELEM! Sok értéketlen utánzatot szoktak ajánlani.

Kérjünk mindenütt határozottan GLOBINT
Fritz Schulz jun. R. T.-től.

SZÍNHÁZ.

Gyöngyi és Ferenczi.

Mint ó-héber énekesek.

— április 6.

A dolog az olasz mesterek öltözőjében kezdődött.

A csupa ideg Ferenczi Frici kézzel-lábbal, no meg magyar, német, olasz, angol nyelveken magyarázott valamit a derék Dalbaredo Ferrari lovagnak. A négyféle nyelvből összefonott beszélgetés mindenestre óriási hatással volt a hallgatókra. Mintha csak valami nagy opera-jelenetet játszottak volna le ők ketten, márhogy Ferenczi és a lovag. A lovag olykor-olykor hatalmas áriát vágott ki s úgy segített a beszédbeli fogyatékoságán.

— Hejnye, de nagy nyelvtudós vagy te Ferenczi! — jegyezte meg alulirott.

— Si, si, Signor! — Ferenczi büszkén vágta ki a mellét. Én beszélek magyart, németet, olaszt, angolt, de meg „jiddischi“ is.

— Ó, vé!

— Sőt még énekelek is!

— Egy miseberakot — tehát!

— Ézsau! Hol vagy? Ézsau, jöszte hamar.

Tudniillik Gyöngyi Izsónak meg „Ézsau“ a „behém“ neve. Persze, ez a hívószózat már ó-héber nyelven folyt le a két vidám legény között. Izsónak felderült a szeme. Hegyesre csucsorította a száját. Ferenczi mellé állott és oly hévvel vágta ki az öltöző ajtaja előtt a héber szövegű és dallamu éneket, hogy odabent egyszerre elhallgattak a lármás olaszok...

— Tünűti! Nü! még a hivatásos „cházenek“ sem tudják különben cifrázni ezt az áldó éneket, mint Ézsau és társa; sőt — hogy még „szabályosabb“ legyen a dolog, az áldás után mindjárt követelte is az ilyenkor szokásos „taksát“ Ézsau.

De, már erre én is megleptem!

nemes Portörő Kelemen.

MAROSY női-divat terme

Szent-Anna-utca 2-ik szám.

Tisztelettel értesíti a mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy bevásárlási utjából haza érkezett. Miért is mint a legkényesebb igényeknek meg-

felelő raktárát a hölgyközönség figyelmébe ajánlja.

* **Rigoletto.** Három olasz vendégművészről hallottuk tegnap este a Rigoletto gyönyörű áriáit. A három közül egy régebbi ismerősünk. Ferrari D'Albaredo vendégszerepelt már egy ízben a debreceni színpadon s már akkor kiérdemelte hatalmas tenorjával csodálatunkat. Hangja most még mintha teltebb, csengőbb volna, mint volt régebben. Ritka szép, üde tenorhang, amilyent magyar színpadon ritkán hallani.

Enrico Ercolani, a baritonista, most először jelent meg a mi színpadunkon. Terjedelmes, a középfekvésben a mi nem kicsiny nézőterünket teljesen betöltő, érces hangja van. Tud is vele bánni. A Rigoletto szenvedelmes kitöréseiben excellált. Mozgása, játéka nehézkes, de nem is törődik ezzel. A hagyományos olasz stílus művésze, mint különben mind a három. Az ének fő előttük, a többi mind mellékes. Am ebben aztán nagyon erősek, legkivált a harmadik tagja a társaságnak, Luiga Pierroni. Hangja nem a tüneményesek közül való, de bámulatosan tud vele bánni. — Páratlanul kiművelt hanganyagával, a magyar színpadokon nem ismert szababossággal interpretálta a simulékony, dallamos olasz melódiákat.

Akár magánszámokban, akár együtteseikben olyan nemes, értékes művelészetet nyújtanak, hogy aki szereti a komoly zenét, annak nem tudjuk eléggé ajánlani a vendégművészek meghallgatását.

A társulat tagjai közül telhetőleg igyekeztek megadni a kellő keretet. Ha nem egészen sikerült nekik, az nem rajtuk mulott. Operai hanganyagot utóvégre is senki sem várhat vidéki társulat tagjaitól. A karmester és a zenekar derekas munkát végeztek, munkájukkal rászolgáltak az elismerésre, melyet azonban a közönség nem mutatott ki oly mértékben, mint ahogy az előadás megérdemelte volna.

* **Bárdos Irén fellépte.** Bárdos Irén, a színház ujonnan szerződött tagja Carmen operában mutatkozik be először, Micaela szerepében. Második fellépte Rátkai László pályanyertes népszínművében, „Fehő Klári”-ban lesz, amelyben Bárdos Irén a címszerepet játssza.

* **Az olasz operatársaság** Traviata operában folytatja vendégjátékát ma este ez a kiváló művészársaság, holnap pedig utolsó vendégjátékul Bizet nagyhatású operájában, Carmenben bucsuznak el olasz vendégeink.

* **Gyöngyiék jutalomjátéka.** Április 14-én lesz Gyöngyiék jutalomjátéka. Ez alkalommal színre kerül Planquette örökbecsű operetteje, a Kornevillei harangok, amelyben Gyöngyi Jolán Germaine-t, Gyöngyi Izsó pedig Gáspár apót adja.

Odol

Fogak legjobb szere.

Mi az ujság?

— Legújabb hírek mindenfelől. —

— április 6.

Eulenburg herceg haldoklik.

Berlinből sürgönyzik: Münchenből érkezett távirat szerint Kiszler udvari tanácsost értesítették az Eulenburg-kastélyból, hogy Eulenburg herceg élete rohamosan közeledik a befejezéshez.

Lengyel Zoltán a bíróküldés ellen.

Polónyi Géza és a királyi ügyészség a Lengyel Zoltán ellen indított nagy pörében tudvalóleg újra azt kérte a királyi Kuriától, hogy

a budapesti esküdszéket mellőzve, valamely vidéki bizottságot küldjön ki ügyének elbírálására. Hosszu beadványban indokolta meg ezt az újabb kérelmét Polónyi. Most Lengyel Zoltán védője, Vázsonyi Vilmos utján válaszol Polónyi beadványára, kérve a bíróküldési kérelem újabb elutasítását.

Az új szerb trónörökös.

A Lokalanzeiger belgrádi levelezője beszélgetést folytatott Stojanovics közoktatási miniszterrel, az ifju-radikális párt vezérével és a trónörökös tanulmányi bizottságának az elnökével: — Stojanovics kijelentette, hogy a lapoknak a trónörökös tanulmányaira vonatkozó hírei nem felelnek meg a valóságnak. Legalább 10 napig kell várni, míg ebben az ügyben egészen tisztán láthatnak. Még nem bizonyos, hogy a trónörökös Szerbiában marad-e, vagy pedig külföldre megy, hogy tanulmányait befejezze. Nem igaz, hogy Ausztria-Magyarország a kereskedelmi szerződés tárgyalásokra vonatkozólag Szerbiának ajánlatot tett, mert még azzal sincsenek tisztában, hogy mi sorsa alapján fogják a tárgyalásokat megejteni.

Rablótámadás

egy debreczeni ékszerész ellen.

Meglincselt betörő.

Debreczen, április 6.

Ma este lázban égett a debreczeni rendőrség bünygyosztályának egész készsége. Nagy apparátus indult egy olyan eset tettesének kézrekerítésére, amilyen Debreczen bűnkronikájában az utóbbi időben ritkán történt.

Ma este fél kilenc óra tájban Gasparik Ádám Piac-utca 89. szám alatti órás és ékszerkereskedő éppen üzletét zárni készült, mikor kívülről hatalmas zuhanás hallatszott. Valaki bezúta a kirakat üvegtábláját. A csörömpölésre figyelmessé lett Gasparik Ádám egyik segédjével kirohant az utcára és alighogy felrántották az üzletajtáját, a kirakathál egy menekülő félben lévő zülött külsejű alakott vetek észre, aki a bezúzott kirakathál egy csomó ékszer és ezüst tárgyat markolt ki és ezzel éppen menekülni akart.

Gasparik látva a dolgot, utána iramodott a betörőnek, aki mikor azt látta, hogy Gasparik már-már utóléri, hirtelen visszafordult, kést rántott elő és azt a közvetlen közelében félközött ékszerész oldalába döfte.

A súlyosan sérült Gasparik természetesen felhagyott az üldözéssel, de segélykiáltásaira már nagy tömeg verődött össze és a tömeg tovább üldözte a betörőt, kit az Ispotály-templom környékén utól is érték és valósággal meglincselték. A betörőt husángokkal és botokkal agyba-főbe verték, úgy hogy az látszólag eszméletlen állapotban terült el a földön. Fején hatalmas seb tátongott, melyet a rázuhanó ütések okoztak. A közelben posztoló rendőr kihívta a mentőket, kik a félholtra vert betörőt beszállították a közkórházba. Ezalatt természetesen jelentették az esetet a rendőrség bünygyi osztályának, hol Komlóssy Pál tb. rendőrkapitány és Mihályi rendőrfelügyelő, inspekción szolgálatot teljesítő tisztviselők azonnal intézkedtek, hogy a megsebesült betörő a kórházban is szigorú felügyelet alá helyeztessék. Azonban ennek dacára is megtörtént az a furcsa eset, hogy a betörő megszökött. Ugyanis a kórházban sebet kimoszták és átvittették a kórházi betegek rendes egyenruhájába. A betörő, hogy bekötötték sebeit, ápolónőjétől kikérdezte a kórteremből. Ki is eresztették. Csak erre várt a furfangos ember, ki csak szimulálta a súlyosan sérültet. A kórterem lépcső-

jén leszökött és úgy ahogy volt, kórházi beteg ruhában keresztül vetette magát a kerítésen és megszökött. Egy negyed óra mulva, mikor keresésére indultak, már csak hült helyét találták. A rendőrség éjjeli készsége dr. Komlóssy Pál parancsára tüvé tette az egész várost a betörő után, de sehol sem találtak nyomra. Azt ugyan megállapíthatták, hogy a betörőt valószínűleg Németh Károlynak hívják és álruhát viselt. Személyleírása a következő: 30—32 év körüli, feje tetején súlyos sérülés haja lenyírott, balszeme felett botütés nyoma, ruházata kórházi csikos ruha, németül is beszél. Elfogatása iránt még az éjszaka megke-resték az ország összes rendőrségeit.

Szabadalmazott

Amerikai CZIPŐK

15)
20) korona
25)

kizárólag

MANDEL LIPÓT

raktárában.

2514

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Betörőbanda inasokból.** Két fiatal pelyhedző állu siheder állott ma a debreceni kir. törvényszék előtt. Bánki Károly 14 éves és Németi Sándor 16 éves inasgyerekek. Betöréses lopásért kerültek a vádlottak padjára. A rossz hajlamu sihederek ez év január 26-án éjszaka egy harmadik társukkal, Darabos Bálint nevű iparos tanonccal behatoltak Kiss Ignác bádigos mesternek házába, ahol is a folyosón álló szekrényt vésővel felfeszítették és azt teljesen kifosztották. A nagyobb részt ruhanemű-féle zsákmányt részben eladták hamarosan. Egyet-mást azonban nem sikerült értékesíteniük. Ezeket a holmikat, mikor elcsípték őket, megtalálták náluk. — A tárgyaláson csak Bánki Károly és Németi Sándor volt jelen. — Darabos Bálint, aki időközben eltávozott Debreczenből nem jelent meg. A törvényszék lopás vétségében mondotta ki bűnösnek a két tolvaj tanoncot és jogerősen 1—1 havi fogházra ítélte őket, míg harmadik társukra az ítéletet felfüggesztette.

Montenegróiak támadása.

Összeütközés a montenegrói határon.

Cettinje, április 6. A Glas Crnagorca hivatalos lap jelenti: Kun báró osztrák-magyar követ szóbeli tiltakozást tett külügyminiszterünk előtt amiatt, hogy határőrségünk a mult szombaton Velja Broica mellett, osztrák területen rátámadt egy osztrák-magyar járőrségre, rája tüzel, két katonát elfogott és a vezénylő tiszti sapkáját átjuktasziotta egy golyó. Külügyminiszterünk azt válaszolta, hogy az esetről mitsem tud, de jelentést vár róla és szigorú vizsgálatot rendelt el. Kevés idő multán Anti-váriból tudósítást kapott a hadügy és belügy miniszterium arról, hogy egyik járőrségünk, a mely négy katonából állt s amelyhez egy pász-torember csatlakozott, Mali Sokol mellett, montenegrói területen osztrák-magyar patrouillt látott, amely egy hadnagy vezetése alatt tíz fegyveresből állott.

Határőrségünk felhívására az osztrákok menekültek, mire a mieink vaktöltésekkel utánuk lőttek. A szökevények közül kettőt elfogtak. Egy tiszti sapkát is találtak. A hadügyminiszter nyomban rendelkezett, hogy a két foglyot Cettinjébe hozzák. Ott, külügyminiszterünk és az osztrák-magyar követség egyik tagjának jelenlétében kihallgatták őket. Vallo-másukkal megerősítették az Antiváriból kapott jelentést, hogy az osztrák-magyar járőrök messze beértek a montenegrói határon és az eset montenegrói területen játszódott le. A tiszti sapka sértetlen volt. A fejedelmi kormány várja az osztrák-magyar követség választását arról, hogy az esetet elintézzék tekintve-e, mert ellenesetben vegyes-bizottság vizsgálja meg, hogy miként történt az eset. Ez okon a fogoly katonákat még Cettinjében tartják.

TÁVIRATOK.

Óriás botrány Zágrábban.

Zágráb, április 6. Óriás botrány tört ki ma a horvátországi szerb hazaárulók pörének a tárgyalásán. Accurti királyi ügyész leleplezte Medákovics országgyűlési képviselőt, a szerb-horvát koalíció egyik vezértagját, a vádlott szerb hazaárulók egyik védőjét, hogy a függetlenségi pártot rágalmazó, a nagy-szerb szövetséggel gyanúsító híreszteléseket Medákovics bocsátotta közre.

Accurtit megakarták támadni a szerb vádlottak. Verekedés támadt közöttük és az örök között. Accurti eltávozott. Az elnök egész fegyelmi büntetéssel (szigorított börtön) sújtotta a szerbeket.

Lónyai Elemér grófék itthon.

Pozsony, április 7. Gróf Lónyai Elemér feleségével, Stefánia királyi hercegnővel hazaérkezett a francia Rivieráról és oroszvári kastélyokba utaztak.

Király és köztársasági elnök.

Messzina, április 7. Rosewelt, az amerikai köztársaság volt hatalmas elnöke Messinába érkezett. Egy hadihajón találkozott Viktor Emánuel olasz királlyal: majd együtt mentek a szárazföldre és megtekintették a földrengéstől elpusztított Messzina romjait.

Megőrült zeneműkiadó.

Berlin, április 8. Herzl Herman neves zeneműkiadó örülési rohamában kalapáccsal agyonverte a feleségét. A tébolydába szállították.

Az apagyilkos legény.

Szabadka, április 7. Bartos János legényt esküdtbírói igazmondással nyolc évi fegyházra ítélte a bíróság. Bartos az apját ütötte agyon.

Ferdinánd Salvator kalandja.

Dieppe, április 7. Ferdinánd Salvator főhercegnek érdekes kalandja volt. Osztrák-Magyar katonai léghajóval francia területen, Dieppénél ereszkedett le. Tisztikésőivel letartóztatták a főherceget, majd igazolás után szabadon bocsájtották. A főherceg azonnal vonatra szállt és elutazott területéről.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, április 6.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Bágyadt irányzat mellett 15,000 méter-mázsa került forgalomba 10 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek bágyadtak. Idő: derült, hűvös.

Buza április	13.86—87
Buza májusra	13.60—61
Buza októberre	11.30—31
Rozs áprilisra	9.96—97
Rozs októberre	9.—01
Zab áprilisra	8.69—70
Zab októberre	7.50—51
Tengeri májusra	7.40—41
Tengeri júliusra	7.60—61
Repece augusztusra	14.40—50.—

— **Bortermelők figyelmébe.** Egy olasz feltaláló olyan találmány birtokában van, amely állítólag a bor finomságát és állandóságát megőrizni és változatlaná tenni alkalmas. Az érdeklődőkkel a feltaláló címét az iparkamara szívesen közli.

Regény-csarnok.

65. Regény.

A nagy rejtély.

— „Mit jelent ez?” — Mindent megtett, hogy Macallannén segítsen, de nem látam semmi jó eredményt. Kis idő múlva kevesebbet látszott szenvedni. Azután újból, még többet hányt; utána ismét csend állt be. Akár szenvedett akár nem, észrevettem, hogy kezei és lábai folyvást jég-hidegen maradtak. Az ütere is mindig egyenlő volt. Az orvos mindig azt mondta róla: „Igen gyöngé, igen gyöngé.” Azt kértem Gale urtól: „Mit tehetünk? Es Gale ur válaszolt: „Nem vehetem magamra e nagy felelősséget, Edingburghból kell orvost hozatni.”

„A Glenincheni istálló leggyorsabb lovát talyigába fogták s a kocsis lóhalálban Edingburghba: vágatott a híres Jerome orvosért.

„Mig az orvosra vártunk, Macallan ur neje szobájába jött Gale urral. Bármily kimerült volt a beteg, mégis azonnal felemelte kezét s intett férjének, hogy hagyja el. Biztató, nyájas szavakkal igyekezett rábírni, hogy engedje meg neki az ott maradási. Nem! Ő határozottan elutasította magától. Ugy látszott, hogy a férj ezt fájólag érezte, most, ily időben és az orvos előtt. Mielőtt a beteg észrevehette, gyorsan közeledett az ágyhoz, és homlokra csókolt a nejét. Sikoltva borzadt vissza férje érintésétől. Gale ur közbeveté magát és kivezette az urat a szobából.

„Délután Jerome orvos megérkezett.

„A nagy orvostudor épen jókor jött. Az émelegések egy nagyobb rohama lepte meg ismét a beteget. Figyelmeseu nézte, szóltanul, komolyan. Midőn az émelegés megszűnt, még mindig némán tanulmányozta a kór-jeleket. Azt hittem, sohasem végzi be a vizsgálatot. Mikor végre tisztába jött magával, hozzám fordult s azt monota, hagyjam egyedül Gale urral. „Majd csengetünk, ha szükségünk lesz önre.”

„Soká tartott, míg megszólalt a csengetyű. Még mielőtt visszahívtam a hálószobába, a kocsisért küldtem. Jerome orvos visszaküldte Edingburghba azon üzenettel, hogy ne várják egyhamar, miután több óráig el lesz foglalva s szükség esetén betegeivel is tudassák e körülményt. Többen közülünk persze mindjárt megértették, hogy ez rossz kilátás szegény Macallannéra nézve. Mások azonban úgy értelmezték a dolgot, hogy az orvos még a beteg megmentését reméli, azonban előre látja, hogy ez hosszasan fog tartani.

„Végre értem küldtek. Midőn a hálószobába léptem, Jerome orvos kiment Macallan urral beszélni s Gale urat velem hagyta. Ezen időtől fogva mindaddig, míg a szegény asz-

szonyság élt, egy perczig sem maradtam egyes egyedül vele. a két orvos közül egyik mindig a a szobában volt. Frissítőket készítettek számukra de ők csak felváltva mentek étkezni, az ágy mellett is felváltva egymást.

(Folyt. köv.)

A kiváló bőr- és lthiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségek, köszvény, cukorbetegség, és húrtalajban károsító hatás. Természetes vasmentes savanyúvíz. Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Srinje-Lipóci Salvator-Árnyé Vállalatnál Budapest, V. Budolirakpart 8.

Árlejtési hirdetmény.

A Debreczeni Kölcsonös Segélyző Egylet mint szövetkezet Kossuth-utca 8. sz. telken a meglévő egy emeletes házra még egy emeletes épületet, illetve az egész épület átalakítását határozván el, a szükséges munkák elvégzésére nyilvános árlejtést hirdet.

Az építési munkák együttesen egy vállalkozónak fognak kiadatni.

A munkák a következők:

Föld, kömüves, elhelyező, vas, kőfaragó, ács, bádogos, tetőfedő, asztalos, lakatos, mázoló, üveges, redőny, szobrász, padlózó, vasbeton és bontási munkák — mig a kályhás, szobafestő, vízvezeték, gőzfűtés, villanyvilágítás és teherfelvonó munkák ezuttal még nem adatnak vállalatba.

A kiviteli munkákra vonatkozó tervek költségvetés és feltételek a Kölcsonös Segélyző-Egylet Kossuth-utca 11. számú helyiségében a hivatalos órák alatt tekinthetők meg és az esetleg szükséges felvilágosítások is megadatnak.

Az ajánlatok lepecsételve 1909. április hó 22-én déli 12 óráig adandók be és ugyanazon délután 3 órakor fognak nyilvánosan felbontatni a Kölcsonös Segélyző-Egylet helyiségében.

Az ajánlattevők kötelesek bánatpénzül az előirányzott összeg 5 százalékát, kerekén 14,000 koronát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban még az ajánlatok beadása előtt letenni, amely biztosíték az ajánlatok elfogadása esetén 10 százalékra lesz kiegészítendő.

Az ajánlat a kített egységárak alapján százalékos engedmény vagy felülfizetés alapján teendő és az elszámolás és létesítés módjára Debreczen városnak általános és részlet építési feltételei irányadók.

Az építés az egyes lakrészek kiürülése szerint 1909. május, illetve augusztus havában kezdhető meg 1909. november 1-ig fedél alá hozandó, bevakolandó és 1910. május 1-ig, illetve 1910. augusztus 1-ig utolsó részleteiben is teljesen elkülönítendő. Az építés úgy folytatandó, hogy a gyógyszerár és a kávéház helyisége az építés folyamata alatt használható legyen.

Az ajánlatok felett az egylet igazgatósága szabadon dönt és fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül tekintet nélkül a saját belátása szerint válasszon, esetleg az egész árlejtést meddőnek tekintse.

Debrecen, 1909. április 2-án.

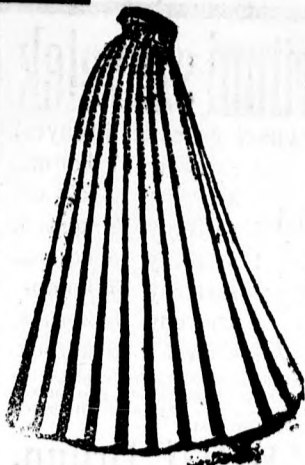
A Debreczeni Kölcsonös Segélyző-Egylet Igazgatósága.

**Donoqán és Somossy
Debreczen,
Kistemplombazár.**

Meglepő szép
tavaszi ujdonságok
érkeztek

női divatkelmékben, Voile de laine,
selyem szövetek, ruha vásznakban.

Óriási választék napernyőkben

Divatos angol alj 5 kor.

Uj női-divat áruház

a m. k. Főposta mellett.

ü. v. RÓZSA LAJOS

2721

Tavaszi ujdonságok remek választékban.

Leány-kabátka. Costüm. Pongyola. Raglán.

Paletó. Kimónák. Olcsó árak. Szolid kiszolgálás.

Szalmakalap lakk

minden színben kapható

Neumann Gyula

festékkirálynál

Hatvan-utca 8.

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás
ellen gyors és biztos hatásuk az

„EGGER”-mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona. Próbadoboz
50 fillér. Fő- és szétküldési raktár:
„N Á D O R” gyógyszerár Budapest,
VI., Váci-körút 17. szám.

Éljen!

EGGER-mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Debreczenben:

Balázs Ödön, L. Kovách Nándor, Kocián Dezső, Mihálovics Jenő,
Muraközy László, Radákovics Géza, dr. Rothschnek V. Emil,
2202 Mauthner Alfréd és Tóth Béla gyógyszerészeknél.

**MEGLEPŐ,
SZINTE CSODALATOS
GYÖGYEREDMÉNYEK**

**PAPTAMASI
LITHIUM-GYÖGYVIZ**

gyomor-, vese-, hólyag- és
bélbántalmaknál, valamint
asthma, bronchiale, kösz-
vény és húgysavas diathe-
sis eseteiben.

Debreczenben kapható:

KONTSEK GÉZA

fűszer- és csemege-kereskedésében,
DEBRECEN KOSSUTH-UTCA.

A bőr ápolása kötelesség az egészség ér-
dekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek)
üdeségét, hamvasságát, rózsaszínben játszó
fehérségét. Megszünteti a kézvörösséget. Az
eldurvult, kirepedezett ésszélkifujta arcot vagy
kezet, a legrovidebb idő alatt fehérré és pu-
hává tesz! Poudre alá is igen ajánlható!
Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer
páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan!
Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye
s fóráktára

Mihálovics Jenő

gyógyszertára a „Kigyó”-hoz
Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt,
1938 a városházzal szemben.

Szives tudomásul!

QUALITÀ
EKTRA SUPERIORI

ALESSANDRIA
(ITALIA)
MARCA DEPOSITATA

Borsalino
Grand Prix - Paris 1900

Félrevezetések elkerülése vé-
gett kérjük gyártmányaink be-
vásárlásánál, melyek

**BORSALINO-
KALAP**

név alatt világszerte ismeretesek
az itt látható

védjegyeinkre

és a

**bőrbe nyomott
növjelzésre** ügyelni.

Oly kalapok, melyek ezen véd-
jegyek és a bőrvjelzés nélkül mint

BORSALINO KALAPOK

hozatnak forgalomba, nem a mi gyártmányaink

**BORSALINO GIUSEPPE & FRATELLO SOCIETA
ANONIMA**

KALAPGYÁR (Alapított 1857.)

ALESSANDRIA. (Olaszország.)

2671

QUALITÀ SUPERIORI

ALESSANDRIA
(ITALIA)
MARCA DEPOSITATA

ANTICA CASA
FONDATA NEL
1857

Több mint 5000 létesítmény.

Echardt Vilmos és Hotop Ernő

részvénytársaság

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 6. szám.

Tervezünk és építünk 1870. év óta: Téglaégetőket, tetőcserép-
gyárakat, chamotte-téglagyárakat, mészegetőket, magnezitgyárakat,
mészhomokkőgyárakat, tüzelési berendezéseket, gyárkéményeket,
kazánbefalazásokat.

!! Ruházkodás !!

Egy korona minden női kalap alakítása és díszítése

Ristemplom-bazár

RÓZSÁNÁL.

Női és leányfelöltők, blousok legnagyobb választékban és mérték szerint készülnek

Ristemplom-bazár

RÓZSÁNÁL.

Női angol aljak raktáron 5 koronától feljebb és mérték szerint saját kelméből is készül

Ristemplom-bazár

RÓZSÁNÁL.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

- Egy szelvény } 1 szelvény 7 korona.
- 3.10 m. hosszú } 1 szelvény 10 korona.
- teljes férfiruhához } 1 szelvény 12 korona.
- (kabát, nadrág és mellény } 1 szelvény 15 korona.
- elégendő csak } 1 szelvény 17 korona.
- 1 szelvény 18 korona.
- 1 szelvény 20 korona.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K-ért, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarut stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, amelyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintaü. figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavitó műhely közelében a vámospércsi országut mentén fekvő ugynevezett Nyilas-telepen

házhelyek

valamint felépített munkás lakások kedvező részletfizetésre örök áron kaphatók.

Értekezhetni lehet Dr. Márton Kálmán ügyvédnél Piacz-u. 44. szám. Ujfalussy-ház.

Telefon 5.

Telefon 5.

Aratógépeket,

képekötő, marokrakó és fűkaszálmokat a legteljesebb felelősség és kedvező fizetési feltételek mellett szállít olcsóbban, mint bárhol

BAGI ISTVÁN

gazdasági gépműhelye és gépraktára

mint szakértő iparos, díjmentesen felszereli és munkába állítja. Ajánlja továbbá saját talmányu szántóvető tengeri-gépeit csekély 25 koronáért darabonként és általában a legolcsóbb bevásárlási forrás gazdasági gépekben.

Tisztelettel: **Bagi István.**
Kaba.

2266

Tessék ajánlatot kérni.

Kiadó nyaraló.

Sesta-kerti villa, parkkal ellátva, nagyon közel a helyi vasuti megállóhoz

k i a d ó.

Értekezni lehet dr. Márton Kálmán ügyvéd urnál.

A „Debreczen“

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utca 15. szám alatt.

A legújabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lakodalmi és báli meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó munkálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen“ kiadóhivatalában eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen“ nyomda.